

ի ամեն գեղեցկութիւն և ամեն հշմարտութիւն որ ուրիշ գաւառներէ կը ծաւալին, անգուշ կամոք մարդկութիւնը կարողարդ գիտութեան և արուեստից կեանքի մէջ հարստութիւնը բարդելու:

Բայց ամեն բանէ առաջ կայ հայրենիքը: զանազան զգացմամբք բնորոշութիւն մը, որ իշխաններու, ղեկուց, նենգութեանց դարձ չէ, այլ հասարակաց մտածութեանց՝ որ լեզուով կ'արտայայտուին: Գեղեցիկ է զինուի նախանձով, այս դիւթային գղեցկի մէջ, որ ամենասիրելի հեշտութիւններ կը պարունակէ: գեղեցիկ է անկուռ կայրտութիւնը՝ որ չէ յաւակնութիւն: գեղեցիկ է երկիւղ խառնակ միութեանց՝ երբ չէ խանգարիչ սիրոյ: գեղեցիկ է պաշտպանի իրաւունքը՝ ետանգեամբ անոր՝ որ, ո՛վ սուրբ հայրութիւն ծննդավայրի, անհրաժեշտ պարտք մը կը կատարէ:

Երկրորդ կը վախեն, սակայն հարկ է խրախուսուին: Նա որ բուն հայրենասիրութեամբ վառուած է, լաւ եւս կը յարգէ այլոց բուն գացութիւնը: և այս յարգանքն ամենապարտաւոր զօրն է մարդկային ընկերութեան, մէն մի ազգ մտածելով և գործելով յոգնու հասարակաց՝ առանց մոռնալու իւր սեպհական պատիւը: Եւսմար կեցցէ « Պախալան » (Valvoja), ֆինլանտացոց գիրք մը՝ ֆինլանտացոց համար, յորմէ թող վայելեն ուրախութեամբ և գոհութեամբ նաեւ օտարազգիք:

*
**

Օրագիր Իտալիոյ (Il giornale d'Italia, 1906, Մարտ 3) հետեւեալ տեղեկութիւնը կու տայ հայազգի քաղաքներէ բանաստեղծուէրի՝ Վիտորիա Ալանուր Պոնպիլիի վրայ: — Առաջին անգամ՝ հռչակարար ՀԱՌՈՒՄՆԱԿԱՆ ԻՐԱՍՏԻ (Collegio Romano) մէջ լսանցաւ կնոջ մը ձայնը, և այդ առաջին ձայնն եղաւ հանճարեղ հայուհւոյ մը ձայնը, որ ոչ միայն առաջին՝ այլ նաեւ ամենայնայլ ըլլալու յատկութիւնն ունեցաւ: Համբաւաւոր բանաստեղծուէրն արտասանեց իւր քանի մը գեռ եւս անտիպ քնարերգութիւնները, որոնց արտասանութեանէ առաջ իւր համառօտ կենսագրութիւնն ըրաւ: արձակ լեզուով և չէ կարելի վհուկ լծէ երկու քնն մը աւելի հազարկան անցաւ: քաղաքի գիտնականն ունեցողաց արձակարանն ենեագրութիւն՝ իւր հագբանաւան նորին և ազնուախոհ քացարորութիւններով, լծէ Յաւերթական վիպերգի (leggenda eterna) քնարերգակ հեղինակութիւն՝ իւր նոր գոհարիկ քերթուածներով, որոնք մասն պիտի կազմեն երկրորդ հատորիկի մը, որ բարեբախտաբար շուտով պիտի կրտարակուի: Այդ կրտարակութեան առթիւ՝ անշուշտ առիթ պիտի ունենայ Բազմալիւն՝ անոնցմէ գէթ մէկ քանին՝ հայերեն տողերով կարգալու հանույքն ալ ընծայելու՝ հայասեր ազնուատուով քերթողուէրն ազգակցաց:

Յ Ա Ն Վ Ն Ե Բ Բ Բ Բ Բ

ԻՄԱՍԳՐԱԿԱՆ

ՏԻՐՈՅԵԱՆ Հ. Ա. — Վայն առաջին . . . 145

ՀԱՅԳԱԿԱՆ ՀԵՄԱՐԱՆ (Բաղլուածք).

ՀԱՅՈՒՆԻ Հ. Վ. — Հայց եպիսկոպոսական ժողովուրդի . . . 152

ԱՆԻՐԿԻԱՆ Հ. Ն. — Միտալէ Հայ-Աղուսից և պիսկոպոս . . . 160

ՆԱԱԳՅԵՆ Հ. Գ. — Նոր ուղղափառութիւններ . . . 166

***. — Նոր հայագիտ մը . . . 168

ԳՐԱԿԱՆՔ

ԱՌ. ՆԱԲԵԱՆԻԱՆ. — Առան. Գործունեայ պատանիներ . . . 151

ՅՈՎԱԿԻՄԻԱՆ Հ. Ա. — Ինքնակատարող դարու . . .

անգլիացի մասնագիրներ. — Փութիւն. —

ՀԵՆՔ. — Սառնիւ. — Փէյն (Ճոն Հուսար). —

Ո՛ր հաւանական. — Մայրու. — Մալինպոն. 169

ՏԻՐՈՅԵԱՆ Հ. Ա. — Վիտորիա Ալանուր . . . 174

Բ. Երեւանի գրաքար թարգմանութիւն . . . 179

ՍԱՀԱԿԻԱՆ Հ. Կ. Տ. — Որբերու թատեր . . . 181

» — Երկրպագան մեծանք . . . 181

ՊՈՏՈՒՆԻԱՆ Հ. Մ. — (Մանգալիկ). Ընտանեկան . . . 183

յարկը. (Վերջ) . . .

ՀԱՅ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹ

ԱՆԻՐԿԻԱՆ Հ. Ն. — Մուր . . . 188

ՊՈՏՈՒՆԻԱՆ Հ. Մ. — Լոյս . . . 190

***. — Վալդիս (Ֆինլանդ. ուսումնասիրք) . . . 191

***. — Օրագիր Իտալիոյ Թերթի տեղեկութիւն . . . 192

մը Վիկ. Ալանուր քերթողուէրն վրայ . . .

